

Bara ordet blomster-
äng gör att många
får något nostalgiskt
i blicken. Kanske för
att det framkallar bilder

av barndomens blombuketter och
ett naturligare och vackrare landskap.

Men den svenska blomsterängen
är inte förlorad till gamla tider. Det går
alldeles utmärkt att anlägga en egen
äng med de blommor som farmor och
mormor brukade plocka och göra
buketter av.

Text: Stefan Hedner. Foto: Mats Runesson, Ejler Anderson

**“gullviva,
mandelblom,
kattfot och
blå viol”**

Njut av egen blomsteräng

Inger och Mats Runesson är biologer och experter på blomsterängar. I smäländska Lönashult har de en verksamhet där de odlar ängsblommor, samlar in fröer och säljer fröblandningar och ängsplanter. De ger också råd till privatpersoner och kommuner som vill anlägga egna ängar.

– Det behövs ingen stor yta för att anlägga en äng, förklarar Inger. Man kan lika gärna avdela en liten del av trädgården där man istället för att ha gräsmatta eller rabatt ställer i ordning sin egen lilla blomsteräng.

De senaste åren har intresset för ängar och ängsblommor ökat, både bland privatpersoner och inom kommuner. Många kommuner gör om vissa gräsmattor till ängar när det är möjligt, t.ex. i mitten av rondeller.

– Då får de blomsterpraktiken samtidigt som de gör en insats för blommor och insekter. De sparar också pengar eftersom det är billigare att sköta om en äng än en gräsmatta.

Satsa på mager jord

Den som vill anlägga en egen blomsteräng ska se till att jorden inte är för näringsrik. Det bästa är mager och gärna lite sandblandad jord.

– För att få mager jord kan man t.ex. odla potatis en säsong. Det tar bort en del näring ur jorden. Man kan också avlägsna matjorden och antingen ersätta den med mager jord eller så sina fröer på den magrare alvjord som finns under matjorden.

I södra Sverige är den bästa tidpunkten för sädd från augusti till oktober. Tidig vårsädd fungerar också, medan sädd på försommaren kan kräva bevattning om det blir torrt.

– Att anlägga sin egen äng kräver tålmod, berättar Inger. Det första året händer inte så mycket, så därför har vi en del ettåriga äkerväxter som blåklint, vallmo och klätt i vissa av våra fröblandningar. För att komma igång snabbare kan man också plantera ängsplanter. De blommar redan första året och bidrar även till fröspridningen.

En fröpåse innehåller många sorters fröer och det är inte säkert att alla sorter gror. Allt beror på klimatet och på jordens beskaffenhet.

Insats för växter och insekter

Den som anlägger en äng gör också en egen liten insats för växter, humlor, fjärilar och andra insekter. Naturliga ängar blir allt ovanligare i vårt land och många insekter trivs extra bra i ängsmiljön.

– Ett par exempel på blommor som man hjälper till att bevara och sprida är kattfot och slättergubbe, berättar Inger. Kattfoten har blivit ovanligare på grund av kvävededfall och ökad gödsling. Slättergubben gynnas av den gamla tidens slätter.

Att sköta om en egen äng är enkelt, men det finns också riktlinjer. När blommorna börjar se vissa ut någon gång i augusti är det dags att slå ängen. Det gör man lämpligast med en lie eller något annat skärande redskap, inte en trimmer eftersom den sliter sönder gräs och blomstjälkar.

– När ängen är slagen kan höet gärna få ligga några dagar så att det hinner fröa av sig. Sedan ska det tas bort. Det får inte ligga kvar och kväva eller göda ängen.

Till sin hjälp i verksamheten har Inger och Mats ett antal kontraktsodlare, från Umeå i norr till Skåne i söder.

– Det är mest lantbruk och grönsaksodlare som också odlar ängsplanter, tar vara på fröerna och säljer dem till oss. Ett sätt för oss att sprida riskerna, men också erbjuda olika sorters blommor från olika delar av landet.

Läs mer på www.pratensis.se

